

List do Rzymian

Rozdział 1

Przywitanie i refleksja o godności apostoła

1. Paweł, sługa Pomazańca Jezusa, powołany wysłannik oddzielony do dobrej nowiny Boga, 2. [co] wcześniej została ogłoszona przez — proroków Jego w pismach świętych, 3. o — Synu Jego — co stał się z nasienia Dawida według ciała, 4. — ustanowiony Synem Boga w mocy według Ducha Świętości przez powstanie z martwych, Jezusa Pomazańca — Pana naszego, 5. przez którego wzięliśmy łaskę i wysłannictwo ku posłuszeństwu wiary wśród wszystkich — narodów dla — imienia Jego, 6. w których jesteście i wy powołani Jezusa Pomazańca, 7. wszystkim — będącym w Rzymie ukochanym Boga, powołanym świętym: łaska wam i pokój od Boga Ojca naszego i Pana Jezusa Pomazańca.

Modlitwa dziękczynna i kilka osobistych uwag Apostoła

8. Najpierw — dziękuję — Bogu memu przez Jezusa Pomazańca za wszystkimi wami, że — wiara wasza jest zwiastowana na całym — świecie. 9. Świadkiem bowiem mi jest — Bóg, któremu służę w — duchu mym w — dobrej nowinie — Syna Jego, jak bez przerwy wspomnienie wasze czynię [sobie] 10. zawsze w — modlitwach mych, prosząc jeśli jakoś już kiedykolwiek powiedzie mi się w — woli — Boga przyjść do was. 11. Pragnę bowiem zobaczyćbym was, aby jakiś przekazałbym dar łaski wam duchowy ku — utwierdzeniu was, 12. to zaś jest [by] zostać razem zachęceni wśród was przez [tę] we wzajemnej wierze waszej — i mojej. 13. Nie chcę zaś [byście] wy nie rozumieli, bracia, że wielokrotnie postanowiłem przyjść do was, i zostałem powstrzymany aż do — dotychczas, aby jakiś owoc posiadałbym i w was jak i w — innych narodach. 14. Grekom — i barbarzyńcom, mądrym — i niemądrym dłużnikiem jestem; 15. tak — według mnie ochocze i wam — w Rzymie ogłosić dobrą nowinę.

Moc dobrej nowiny

16. Nie bowiem wstydę się — dobrej nowiny; mocą bowiem Boga jest w zbawieniu każdego — wierzącego, Judejczyka — najpierw i Grekowi. 17. Sprawiedliwość bowiem Boga w niej jest objawiana z wiarę w wiarę, jak napisane jest: — zaś sprawiedliwy z wiary żyłby.

Boży sprzeciw wobec grzechu

18. Jest objawiany bowiem gniew Boga z nieba przeciw każdej bezbożności i niesprawiedliwości ludzi — [którzy] prawdę w niesprawiedliwości zatrzymujących, 19. dlatego [że] poznanie — Boga widoczne jest w nich; — Bóg bowiem im ukazał. 20. — Bowiem niewidzialne Jego od założenia świata — czynach zauważalne są oglądane, — — wieczna Jego moc i boskość, [także] — są oni bez wymówki. 21. Dlatego [że] poznawszy — Boga nie jako Bogu oddali chwałę lub dziękowali, ale zostali uczynieni próżnymi

w — rozważaniach ich, i zostało zaćmione — nierozumne ich serce. **22.** Zapewniając [że] są mądrzy zostali uczynieni głupimi, **23.** i zmienili — splendor — niezniszczalnego Boga na podobieństwo obrazu zniszczalnego człowieka i skrzydlatych i czworonogów i pełzających. **24.** Dlatego wydał ich — Bóg na — pożądlivość — serc ich na nieczystość — splugawienia — ciała ich przez nich, **25.** co zmienili — prawdę — Boga w — kłamstwo i zaczęli czcić i zaczęli służyć — stworzeniu zamiast — Stworzycielowi, który jest błogosławiony na — wieki. Amen!

Katalog bezbożnych uczynków

26. Dla tego wydał ich — Bóg na żądze haniebne, — — bowiem żeńskie ich zamieniły — zgodne z naturą użycie na — wbrew naturze, **27.** podobnie — i ci męskie pozostawiwszy — zgodne z naturą użycie — żeńskiego dali się zapalić na — pragnienie ich w siebie nawzajem, męskie w męskich — bezwstyd sprawując i — zapłatę którą trzeba — zwiedzenia ich na sobie samych otrzymując. **28.** I jak nie uznali za słuszne — Boga mając w uznaniu, wydał ich — Bóg na niezdatność umysłu, [by] czynić — nie będące stosownym, **29.** wypełnionych wszelką niesprawiedliwością, niegodziwością, chciwością, złością, napełnionych zawiścią, morderstwem, sporem, oszustwem, złośliwością, plotkarstwem, **30.** oczerniających, nienawidzących Boga, bezczelnych, aroganckich, chełpliwych, wynalazców zła, rodzicom nieposłusznych, **31.** nierozumnych, niedotrzymujących umów, bez serca, bezlitosnych, **32.** co — przepis — Boga rozpoznawszy, że ci — takie praktykujący godni śmierci są, nie samemu je czynią, ale i zgadzają się z — praktykującymi.

Rozdział 2

POWSZECHNOŚĆ GRZECHU I POWSZECHNOŚĆ POTĘPIENIA

1. Dlatego bez wymówki jesteś, o człowieku każdy — sądzący. W czym bowiem sądzisz — innego, siebie samego zasądzasz, — bowiem je czynisz — sądząc. **2.** Wiemy zaś, że — sąd — Boga jest według prawdy na — — tak robiących. **3.** Liczysz zaś [na] to, o człowieku — sądzący — — takie sprawiających i czyniący je, że ty wymkniesz się z — sądu — Boga? **4.** Lub — bogactwo — życzliwości Jego i — wyrozumiałości i — cierpliwości lekceważysz, nie rozumiejąc, że — łagodność — Boga do zmiany myślenia cię prowadzi? **5.** Według zaś — twardości twej i niezdolnego do zmiany myślenia serca gromadzisz sobie gniew na dzień gniewu i objawienia się sprawiedliwego sądu — Boga, **6.** który odda każdemu według — dzieł jego, **7.** tym — w wytrwałości dzieła dobrego chwały i szacunku i niezniszczalności szukającym życia wiecznego; **8.** tym zaś z intrygantów i nieposłusznych — prawdzie, przekonujących się zaś — niesprawiedliwości, gniew i zapalczywość, **9.** utrapienie i udręka, na całą duszę człowieka — sprawiającego — zło, Judejczyka — najpierw i Greka; **10.** chwała zaś i szacunek i pokój każdemu — czyniącemu — dobre, Judejczykowi — najpierw i Grekowi. **11.** Nie bowiem jest wzgląd na osobę u — Boga. **12.** Ilu bowiem bez Prawa zgrzeszyli, bez Prawa i zostaną zniszczeni; i ilu w Prawie

zgrzeszyli, przez Prawo zostaną osądzeni; **13.** Nie bowiem — słuchacze Prawa sprawiedliwi przed — Bogiem, ale — wykonawcy Prawa zostaną uznani za sprawiedliwych. **14.** Kiedy bowiem narody — nie Prawo mające, z natury — — Prawo czynią, ci Prawa nie mając, sobie samym są Prawem; **15.** którzy wykazują — czyn — Prawa zapisany na — sercach ich, współświadczy ich — sumienie i potem sobie nawzajem — rozliczenia [czyniąc], oskarżając lub i broniąc, **16.** w — dniu, gdy sędzi — Bóg — ukryte — ludzi według — dobrej nowiny mej przez Pomazańca Jezusa. **17.** Jeśli zaś ty Judejczykiem jesteś określany i dajesz sobie spoczywać na Prawie i chlubisz się w Bogu, **18.** i znasz — wolę i uznajesz za godne — przewyższające, pouczany z — Prawa, **19.** przekonany — w sobie, przewodnikiem być niewidomych, światłem — w ciemności, **20.** karcącym nierozsądnych, nauczycielem niemowląt, mającym — [właściwą] formę — poznania i — prawdy w — Prawie. **21.** — Więc nauczając innego, siebie samego nie uczysz? — Głosząc nie kraść kradniesz? **22.** — Mówiąc nie cudzołóż cudzołożysz? — Czując odrazę [do] bożków, popełniasz świętokradztwo? **23.** Który w Prawie chlubisz się, przez — łamanie — Prawa — Boga znieważasz? **24.** — Bowiem, imię — Boga przez was jest oczerniane wśród — narodów, jak napisane jest. **25.** Obrzezanie — bowiem pomaga, jeśli Prawo wykonujesz. Jeśli zaś przestępcą Prawa byłbyś, — obrzezanie twe nieobrzezaniem stało się. **26.** Jeśli więc — nieobrzezany — przepisów — Prawa strzegłby, [czyż] nie — nieobrzezanie jego za obrzezanie zostanie policzone? **27.** I sędzić będzie — z natury nieobrzezany — Prawo spełniającego, ciebie — przez literę i obrzezanie, przestępcą Prawa. **28.** Nie bowiem — na — widoczności Judejczykiem jest, ani — na — widoczności na ciele obrzezanie, **29.** ale — w — ukryciu Judejczykiem, i obrzezanie serca, w duchu, nie literę, tego — pochwała nie od ludzi, ale od — Boga.

Rozdział 31. Jaka więc — nadzwyczajność — Judejczyka, lub jaki — zysk [z] obrzezania? **2.** Liczna według wszelkiego sposobu. Najpierw — bowiem, że otrzymali powierzone — słowa — Boga. **3.** Jak bowiem? Jeśli nie uwierzyli jacyś, [czy] nie — wierność ich — wierność — Boga udaremni? **4.** Nie może stać się. Niech stanie się zaś — Bóg prawdą, każdy zaś człowiek kłamcą, tak jak napisane jest: Żebyś — okazał się sprawiedliwy w — słowach Twych i zwyciężył w — sądzieńiu Ciebie. **5.** Jeśli zaś — niesprawiedliwość nasza Boga sprawiedliwość poleca, co powiemy? [Czy] niesprawiedliwy — Bóg — noszący — gniew? Według człowieka mówię. **6.** Nie może stać się! Ponieważ jak sędzi — Bóg — świat? **7.** Jeśli zaś — prawda — Boga w — moim kłamstwie pomnożyłaby się ku — chwale Jego, jak jeszcze i ja jako grzesznik jestem sądzony? **8.** I czy tak samo bluźnią nam i tak samo mówią niektórzy nam mówiący, że: "Uczyńmy — złe, aby przyszyłby — dobre"? Takich — sąd zgodny z prawem jest.

Nie ma nikogo sprawiedliwego

9. Jak więc? Przewyższamy? Nie w sumie. Wcześniej oskarżyliśmy bowiem Judejczyków — i Greków, wszyscy pod grzechem są. **10.** Jak napisano, że: Nie jest sprawiedliwy ani jeden, **11.** Nie jest —

rozumiejącym, nie jest — szukającym — Boga. **12.** Wszyscy odchyliłi się, razem stali się bezużyteczni, nie jest — czyniący dobroć, nie jest aż jednego. **13.** Grobem otwartym — gardło ich, — językami ich oszukują, jad żmij pod — wargami ich, **14.** których — usta przekleństw i goryczy jest pełne, **15.** szybkie — stopy ich wylać krew, **16.** zniszczenie i nędza na — drogach ich, **17.** a drogi pokoju nie poznali, **18.** nie jest lęk Boga przed — oczami ich. **19.** Wiemy zaś, że cokolwiek — Prawo mówi [do tych] w — Prawie mówi, aby wszelkie usta zamknęły się i winny stały się cały — świat [wobec] Boga. **20.** Dlatego z dzieł Prawa nie zostanie uznane za sprawiedliwe wszelkie ciało przed Nim, przez bowiem Prawo poznanie grzechu.

SPRAWIEDLIWOŚĆ PRZE WIARĘ

21. Teraz zaś bez Prawa prawość Boga jest objawiona, zaświadczona przez — Prawo i — Proroków, **22.** Prawość zaś Boga przez wiarę Jezusa Pomazańca, dla wszystkich — wierzących, nie bowiem jest rozróżnienie, **23.** wszyscy bowiem zgrzeszyli i są pozbawieni — chwały — Boga, **24.** uznawani za sprawiedliwych darmo — Jego łaską przez — wyzwolenie — w Pomazańcu Jezusie, **25.** którego postanowił — Bóg przebłagalnią przez wiarę w — Jego krwi, ku okazaniu — sprawiedliwości Jego przez — odpuszczenie — wcześniej popełnionych grzechów, **26.** w — powściągliwości — Boga, dla — okazania — sprawiedliwości Jego w [tym] teraz czasie, by — był On Sprawiedliwym i Usprawiedliwiającym [tego] z wiary Jezusa. **27.** Gdzie więc — chluba? Została wykluczona! Przez jakie Prawo? — Dzieł? Nie, ale przez Prawo wiary! **28.** Liczymy bowiem, [że] jest uznawany za sprawiedliwego [przez] wiarę człowiek bez dzieł Prawa. **29.** Czyż Judejczyków — Bóg jedynie? Czyż nie i narodów? Tak i narodów. **30.** Jeśli zatem jeden — Bóg, co uzna za sprawiedliwe obrzezanie z wiary i nieobrzezanie przez — wiarę. **31.** Prawo więc obalamy przez — wiarę? Nie może stać się, ale Prawo ustawiamy.

Rozdział 4

PRZYKŁAD ABRAHAMAMA

1. Co więc powiemy? Znaleźliśmy [w] Abrahamie — ojca naszego według ciała? **2.** Jeśli bowiem Abraham z dzieł został usprawiedliwiony, posiada chlubę: ale nie względem Boga. **3.** Co bowiem — Pismo mówi? Uwierzył zaś Abraham — Bogu, i zostało policzone mu ku sprawiedliwości. **4.** — Zaś pracującemu — zapłata nie jest liczona według łaski, ale według należności. **5.** — Zaś nie pracującemu, [a] wierzącemu zaś w — Ogłaszającego sprawiedliwym — bezbożnego, jest liczona — wiara jego ku sprawiedliwości, **6.** tak jak i Dawid mówi [o] szczęściu — człowieka, któremu — Bóg zalicza sprawiedliwość bez dzieł: **7.** Szczęśliwi, których odpuszczone zostały — bezprawia, i których zostały zakryte — grzechy; **8.** szczęśliwy mąż, któremu nie — policzyłby Pan grzechu. **9.** — Szczęśliwość więc ta nad — obrzezanym czy i nad — nieobrzezanym? Mówimy bowiem: Policzona została — Abrahamowi

— wiara ku sprawiedliwości. **10.** Ja więc została policzona? W obrzezaniu będącemu czy w nieobrzezaniu? Nie w obrzezaniu ale w nieobrzezaniu. **11.** A znak wziął obrzezania, [jako] pieczęć — sprawiedliwości — wiary [tej], w — nieobrzezaniu dla — bycia —on— ojcem wszystkich — wierzących przez nieobrzezanie, ku — policzeniu im [jako] sprawiedliwość, **12.** i ojcem obrzezania [dla tych] nie z obrzezanych jedynie, ale i — idących — śladami — w nieobrzezaniu wiary — ojca naszego Abrahama.

OBIETNICA SPEŁNIONA PRZEZ WIARĘ

13. Nie bowiem przez Prawo — obietnica — Abrahama lub — nasieniu jego, — dziedzicem on jest świata, ale przez sprawiedliwość wiary. **14.** Jeśli bowiem [ci] z Prawa dziedzicami, uczyniona pustą — wiara i uczyniona bezużyteczną — obietnica. **15.** — Bowiem Prawo gniew sprawia: gdzie zaś nie jest Prawo, ani łamanie [Prawa]. **16.** Dla tego z wiary, aby według łaski, ku — byciu mocną — obietnica wszelkiemu — nasieniu, nie — z — Prawa jedynie ale i — z wiary Abrahama, (co jest ojcem wszystkich nas, **17.** jak napisane, że: Ojcem licznych narodów umieściłem cię) naprzeciw, któremu uwierzył, Boga — ożywiającego — martwym i powołujące — nie będące jako będące. **18.** co wbrew nadziei w nadziei uwierzył ku — staniu się on ojcem licznych narodów według [tego] co jest powiedziane: Takie będzie — nasienie twe. **19.** I nie stał się słaby [w] wierze, rozumiał, [że] jego samego ciało zmartwiało, stu letni gdzie będąc, i — uśmiercone — łono Sary. **20.** W zaś — obietnicy — Boga nie poddany wątpliwościom — niewiary, ale umocniony — wiarą, dał chwałę — Bogu, **21.** i w pełni przekonany, że [co] obiecał, mocen jest i uczynić. **22.** Dlatego również, policzone zostało mu ku sprawiedliwości. **23.** Nie zostało napisane zaś z powodu jego samego, że zostało policzone mu, **24.** ale i z powodu nas, którym ma być policzone, — wierzącym w [Tego], który wzbudził Jezusa — Pana naszego z martwych, **25.** który został wydany z powodu — wykroczeń naszych i wzbudzony dla — uznania za sprawiedliwych nas.

Rozdział 5

NOWE ŻYCIE ZJEDNOCZONYCH Z CHRYSYTEM

Wynik uznania za sprawiedliwych

1. Uznani za sprawiedliwych więc z wiary, pokój mamy z — Bogiem przez — Pana naszego Jezusa Pomazańca, **2.** przez którego i — przystęp uzyskaliśmy — wiarą do — łaski tej, w której stanęliśmy, i chlubimy się z nadziei — chwały — Boga. **3.** Nie jedynie zaś, ale i chlubimy się w — uciskach, będąc świadomi, że — utrapienie wytrwałość sprawia, **4.** — zaś wytrwałość wypróbowanie, — zaś wypróbowanie nadzieję, **5.** — zaś nadzieja nie zawstydzą, gdyż — miłość — Boga jest wylana w — sercach naszych przez Ducha Świętego, — dawanego nam. **6.** Jeszcze bowiem Pomazaniec, będących nas słabymi wówczas, w porze [właściwej] za bezbożnych umarł. **7.** Z trudem bowiem za sprawiedliwego kto umrze; za bowiem — dobrego może kto i śmie umrzeć. **8.** Okazuje dowód zaś — swojej miłości do nas

— Bóg, bowiem jeszcze grzesznikami będących nas, Pomazaniec za nas umarł. **9.** [O] wiele więc więcej uznani za sprawiedliwych teraz we — krwi Jego zostaniemy uratowani przez Niego od — gniewu. **10.** Jeśli bowiem wrogami będąc zostaliśmy pojednani [z] Bogiem przez — śmierć — Syna Jego, wiele więcej pojednani zostaniemy uratowani przez — życie Jego. **11.** Nie jedynie zaś, ale i chlubiąc się w — Bogu przez — Pana naszego Jezusa Pomazańca, przez którego teraz — pojednanie wzięliśmy.

Pierwszy i ostatni człowiek

12. Dla tego jak przez jednego człowieka — grzech na — świat wszedł, i przez — grzech — śmierć, i tak na wszystkich ludzi — śmierć przeszła, — że wszyscy zgrzeszyli. **13.** aż do bowiem Prawa grzech była na świecie, grzech zaś nie jest zaliczany, nie choć było Prawa. **14.** ale królować zaczęła — śmierć od Adama do Mojżesza i nad [tymi], [którzy] nie zgrzeszyli na — podobieństwo — łamania [Prawa] [przez] Adama, który jest wzorem — Przyszłego. **15.** Ale nie jak [z] upadkiem, tak i [z] darem łaski. Jeśli bowiem [przez] — jednego upadek — wielu zginęło, [o] wiele więcej — łaska — Boga i — dar w łasce [przez] — jednego człowieka, Jezusa Pomazańca, w — licznych pomnożyła się. **16.** I nie [tak] jak z powodu jednego, który zgrzeszył [jest z tym] darem, — — bowiem sąd od jednego ku potępieniu, — zaś dar łaski przez liczne upadki ku usprawiedliwieniu. **17.** Jeśli bowiem [przez] — jeden upadek — śmierć królować zaczęła przez — jednego, [o] wiele większe — — obfitowanie — łaski i — dar — sprawiedliwości biorąc, w życiu będą królować przez — jednego Jezusa Pomazańca. **18.** Wtedy więc jak przez jednego upadek na wszystkich ludzi ku potępieniu, tak i przez jednego sprawiedliwego czynu na wszystkich ludzi ku uznaniu za sprawiedliwych, [przyszło] życie. **19.** Jak bowiem przez — nieposłuszeństwo — jednego człowieka, grzesznikami zostali ustanowieni — liczni, tak i przez — posłuszeństwo — Jednego, sprawiedliwymi zostaną ustanowieni — liczni. **20.** Prawo zaś weszło, aby zaobfitowały — upadek. Gdzie zaś zaobfitował — grzech, aż nazbyt obfitowała — łaska, **21.** aby jak królować zaczął — grzech przez — śmierć, tak i — łaska królować zaczęła przez sprawiedliwość ku życiu wiecznemu przez Jezusa Pomazańca — Pana naszego.

Rozdział 6

Umrzeć dla grzechu i żyć dla Chrystusa

1. Co więc powiemy? Pozostawać [w] — grzechu, aby — łaska zaobfitowały? **2.** Nie oby stało się! [My] którzy umarliśmy — grzechowi, jak jeszcze żyć będziemy w nim? **3.** Czy nie wiecie, że ilu [nas jest], zostaliśmy zanurzeni w Pomazańca Jezusa, w — śmierć Jego zostaliśmy zanurzeni? **4.** Pogrzebani więc [z] Nim przez — zanurzenie w — śmierć, aby jak [został] wzbudzony Pomazaniec z martwych dla — chwały — Ojca, tak i my w nowości życia chodzilibyśmy. **5.** Jeśli bowiem zrośnięci staliśmy się [na] podobieństwo — śmierci Jego, ale i [w podobieństwie] podniesienia będziemy. **6.** To wiedząc, że — stary nasz człowiek ukrzyżowany będąc, aby zostałyby uczynione bezużytecznym — ciało — grzechu, —

więcej już nie było niewolnikiem naszego — grzechu. **7.** — Bowiem, który umarłby jest uwoniony od — grzechu. **8.** Jeśli zaś umarliśmy razem [z] Pomazańcem, wierzymy, że i żyć będziemy razem [z] Nim, **9.** świadomi będąc, że Pomazaniec wzbudzony z martwych już nie umiera, śmierć [nad] Nim już nie panuje. **10.** — Bowiem umarłszy, — grzechowi umarł raz na zawsze; — zaś żyjąc, żyje [dla] Boga. **11.** Tak i wy zaliczajcie siebie samych będących martwymi [dla] — grzechu, żyjący zaś [dla] Boga w Pomazańcu Jezusie. **12.** Nie więc niech króluje — grzech w — śmiertelnym waszym ciele ku — byciu posłusznymi — pożądliwości jego, **13.** ani nie stawiajcie — członków waszych [jako] broń niesprawiedliwości — grzechu, ale umieśćcie siebie samych — Bogu jako z martwych ożywionych, a — członki wasze [jako] broń sprawiedliwości — Boga, **14.** Grzech bowiem wami nie będzie władał, nie bowiem jesteście pod Prawem, ale pod łaską.

Chrześcijanin jako uwolniony od grzechu

15. Cóż zatem? Mamy grzeszyć, gdyż nie jesteśmy pod Prawem, ale pod łaską? Nie oby stało się! **16.** Nie wiecie, że [jeśli] stawiacie siebie samych [jako] niewolnicy ku posłuszeństwu, niewolnikami jesteście [czemu] jesteście posłuszni: czy grzechowi ku śmierci, albo posłuszeństwu ku sprawiedliwości? **17.** Łaskawość zaś — Boga, że byliście niewolnikami — grzechu, staliście się posłuszni zaś z serca dla Którego zostaliście przekazani, wzorem [tej] nauki, **18.** Uwolnieni zaś od — grzechu, uczynieni zostaliście niewolnikami — sprawiedliwości. **19.** Po ludzku mówię ze względu — słabość — ciała waszego: jak bowiem postawiliście — członki wasze niewoli — nieczystości i — nieprawości ku — bezprawiu, tak teraz stawajcie — członki wasze niewoli — prawości ku uświęceniu.

Owoce grzechu i sprawiedliwości

20. Kiedy bowiem niewolnikami byliście — grzechu, wolni byliście [od] sprawiedliwości. **21.** Jaki więc owoc mieliście wtedy? — Co teraz wstydzicie się? — Bowiem koniec owych śmierć. **22.** Teraz zaś uwolnieni od — grzechu, uczynieni niewolnikami zaś — Boga, macie — owoc wasz ku uświęceniu, — zaś końcem życie wieczne. **23.** — Bowiem zapłatą — grzechu śmierć, — zaś łaskawością — Boga, życie wieczne w Pomazańcu Jezusie — Panu naszym.

Rozdział 7

Porównanie do małżeństwa

1. Czyż nie wiecie, bracia, pojmującym bowiem Prawo mówię, że — Prawo panuje [nad] człowiekiem przez ile czasu żyje; **2.** — Bowiem zamężna kobieta — żyjącego męża jest związana Prawem; jeśli zaś umarłby — mąż, zwolniona [jest] od — Prawa — męża. **3.** Wtedy więc, [za] życia — męża, cudzołożnicy otrzyma imię, jeśli się stanie mężowi innemu; jeśli zaś umarłby — mąż, wolna jest od — Prawa, — nie jest ona cudzołożnicą, stawszy się mężowi innemu. **4.** Dlatego bracia moi, i wy zostaliście uśmierceni —

Prawu przez — ciało — Pomazańca, aby — stać się wy Innego, — z martwych obudzonego, abyście przynieśliście owoce — Bogu. **5.** Kiedy bowiem byliśmy w — ciele, — doznania — grzechów — przez — Prawo działały w — członkach naszych, aby — przynieść owoce — śmierci; **6.** teraz zaś zostaliśmy uwolnieni od — Prawa, umarłszy, w którym byliśmy powstrzymywani, dlatego służyć nam [trzeba] w nowości Ducha, a nie starości litery [Prawa].

Problem ozywającego grzechu

7. Co więc powiemy? — Prawo grzechem? Nie może stać się! Ale — grzechu nie poznałbym, jeśli nie przez Prawo, — — bowiem pożądania nie pojąłbym, jeśli nie — Prawo mówiło: Nie będziesz pożądał. **8.** Okazję zaś otrzymawszy — grzech przez — przykazanie sprawił we mnie całe [to] pożądanie; bez bowiem Prawa grzech martwy. **9.** Ja zaś żyłem bez Prawa dawniej; gdy zaczęło towarzyszyć zaś — przykazanie, — grzech ożył, **10.** ja zaś umarłem i znalezione mi — przykazanie [zamiast prowadzić mnie] ku życiu, to [raczej doprowadziło mnie] do śmierci; **11.** — bowiem grzech okazję otrzymawszy przez — przykazanie, zwiódł mnie i przez nie zabił. **12.** Tak więc — — Prawo święte, i — przykazanie święte i sprawiedliwe i dobre. **13.** [Czy] więc dobre [dla] mnie stało się śmiercią? Nie może stać się; ale — grzech, aby zostałby ujawniony [jako] grzech, przez — dobre [dla] mnie sprawiający śmierć, aby stałby się w nadmiarze grzesznym — grzech przez — przykazanie. **14.** Wiemy bowiem, że — Prawo duchowe jest, ja zaś cielesny jestem, zaprzędany pod — grzech. **15.** [Co] bowiem wykonuję nie rozumiem; nie bowiem [co] chcę to robię, ale [co] nienawidzę to czynię. **16.** Jeśli zaś [co] nie chcę to czynię, przyznaję — Prawu, że wspaniałe. **17.** Teraz zaś już nie ja wykonuję to, ale — mieszkający we mnie grzech. **18.** Wiem bowiem, że nie mieszka we mnie, to jest w — ciele mym, dobro; — bowiem chcieć jest obecne mi, — zaś wykonania — dobrego nie [znajduję], **19.** nie bowiem, [co] chcę czynię, dobre, ale [co] nie chcę, złe, to robię. **20.** Jeśli zaś [co] nie chcę, ja, to czynię, już nie ja wykonuję to, ale — mieszkający we mnie grzech. **21.** Znajduję wtedy [to] prawo [dla] chcącego mnie czynić — dobre, lecz mnie — zło narzuca się; **22.** mam upodobanie bowiem [w] Prawie — Boga według [tego] wewnątrz człowieka, **23.** widzę zaś inne prawo w — członkach mych, wojujące przeciwko — prawu — umysłu mego i zniewalające mnie w — prawie — grzechu, — będące w — członkach mych. **24.** Nieszczęsny ja człowiek; kto mnie wyratuje z — ciała — śmierci tej? **25.** Wdzięczność [zaś] Bogu przez Jezusa Pomazańca — Pana naszego! Tak więc sam ja — — umysłem służę Prawu Boga, — zaś ciałem prawu grzechu.

Rozdział 8

Życie w Duchu

1. Żadnego więc teraz wyroku potępienia [dla tych] w Pomazańcu Jezusie. **2.** — Bowiem prawo — Ducha [odnoszące się do] życia w Pomazańcu Jezusie wyzwoliło cię od — prawa — grzechu i —

śmierci. **3.** — Bowiem niemoc — Prawa, w której było bezsilne przez — ciało, — Bóg — swego Syna posławszy w podobieństwie ciała grzesznego i za grzech potępił — grzech w — ciecie, **4.** aby — norma — Prawa wypełniła się na nas, — nie według ciała chodzących, ale według Ducha. **5.** [Ci] bowiem według ciała będący, — [według] ciała myślą, [ci] zaś według Ducha — [o tym co] Ducha. **6.** — Bowiem zamysłem — ciała śmierć, — zaś zamysłem — Ducha życie i pokój; **7.** dlatego, — zamysł — ciała wrogi względem Boga; — bowiem Prawu — Boga nie podporządkowuje się, ani bowiem może; **8.** [ci] zaś w ciecie będący, Bogu podobać się nie są w stanie. **9.** Wy zaś nie jesteście w ciecie, ale w Duchu, jeśli tylko Duch Boga mieszka w was. Jeśli zaś ktoś Ducha Pomazańca nie posiada, ten nie jest Jego. **10.** Jeśli zaś Pomazaniec w was, — [to chociaż] ciało martwe przez grzech, — zaś duch żywy przez usprawiedliwienie. **11.** Jeśli zaś — Duch, [który] wzbudził — Jezusa z martwych mieszka w was, [Ten, który] wzbudzi z martwych Pomazańca Jezusa, ożywi i — śmiertelne ciała wasze przez — zamieszkującego Jego Ducha w was. **12.** Wtedy więc, bracia, dłużnikami jesteśmy, nie — ciała, [aby] według ciała żyć. **13.** Jeśli bowiem według ciała żyjecie, macie umrzeć; jeśli zaś Duchem — uczynki — ciała uśmiercacie, żyć będziecie. **14.** Ilu bowiem Duchem Boga są prowadzeni, ci synami są Boga. **15.** Nie bowiem wzięliście Ducha niewoli znowu ku lękowi, ale wzięliście Ducha usynowienia, w którym wołamy: Abba — Ojcze! **16.** Jego — Duch współświadczy [z] duchem naszym, że jesteśmy dzieci Boga. **17.** Jeśli zaś dziećmi, i dziedzicami; dziedzicami — Boga, współdziedzicami zaś Pomazańca, jeśli rzeczywiście współcierpimy, aby i zostalibyśmy współuwielbieni.

Chwała, która ma się objawić

18. Liczę bowiem, że nie znaczą nic — cierpienia [w] terażniejszym czasie względem — mającej nastąpić chwały, [która ma] zostać objawiona w nas. **19.** — Bowiem z tęsknotą — stworzenie — objawienia — synów — Boga oczekuje. **20.** — Bowiem marność — stworzenie zostało poddane, nie z własnej chęci, ale przez [Tego] który poddał, w nadziei, **21.** ponieważ i to — stworzenie zostanie wyzwolone od — niewoli — zniszczenia ku — wolności — chwały — dzieci — Boga. **22.** Wiemy bowiem, że wszelkie — stworzenie razem jęczy i wspólnie znosi mękę aż do — teraz; **23.** nie jedynie zaś, ale i sami — pierwocinę — Ducha mając my i sami w sobie jęczymy, usynowienia oczekując, — odkupienia — ciała naszego. **24.** — Bowiem [w] nadziei zostaliśmy zbawieni; nadzieja zaś która jest ukazana nie jest nadzieją; [Czy] bowiem widzi —, kto [ma] nadzieję? **25.** Jeśli zaś — nie widzimy mamy nadzieję, przez wytrwałość wyczekujemy. **26.** W ten sam sposób zaś i — Duch wspiera — niemoc naszą, — bowiem [o] co pomodlić się jak trzeba nie wiemy, ale sam — Duch wstawia się westchnieniami niewyrażonymi słowami. **27.** — Zaś badający — serca wie co [jest] zamysłem — Ducha, gdyż według Boga wstawia się za świętymi. **28.** Wiemy zaś, że — miłującym — Boga wszystko współdziała ku dobremu, — według wcześniejszego ustanowienia powołanymi będąc. **29.** Gdyż których wcześniej poznał, i przeznaczył podobnymi być — obrazowi — Syna Jego, aby — był On pierworodnym dla wielu

braci; **30.** których zaś przeznaczył, tych i wezwał; i których wezwał, tych i uznał za sprawiedliwych; których zaś uznał za sprawiedliwych, tych i otoczył chwałą.

Miłość Boga

31. Co więc powiemy na to? Jeśli — Bóg za nami, kto przeciw nam? **32.** Który — — Swojego Syna nie oszczędził, ale za nas wszystkich wydał Go, jakże nie i razem z Nim — wszystko nam podaruje? **33.** Kto będzie oskarżał przeciw wybranym Boga? Bóg [przecież] uznaje za sprawiedliwych. **34.** Kto — będzie potępiać? Pomazaniec Jezus — który umarł, więcej zaś wzbudzony, który jest po prawej [stronie] — Boga, [Tym jest] który i wstawia się za nami. **35.** Kto nas oddzieli od — miłości — Pomazańca; utrapienie, albo udręka, albo prześladowanie, albo głód, albo nagość, albo niebezpieczeństwo, lub miecz? **36.** Jak napisane jest, że: Z powodu Ciebie jesteśmy uśmierceni cały — dzień, zostaliśmy uznani jak owce [przeznaczone na] rzeź. **37.** Ale w tym wszystkim wyraźnie zwyciężamy przez [Tego] miłującego nas. **38.** Przekonany będąc bowiem, że ani śmierć ani życie ani zwiastuni ani zwierzchności ani teraźniejszość ani przyszłość ani moce, **39.** ani wysokość, ani głębokość, ani — stworzenie inne, [nie] będzie mogło nas oddzielić od — miłości — Boga — w Pomazańcu Jezusie — Panu naszym.

Rozdział 9

Oddanie Pawła względem Izraela

1. Prawdę mówię w Pomazańcu, nie kłamię, współświadcz mi — sumienie me w Duchu Świętym, **2.** że smutek mi jest wielki i nieustanna boleść — serca mego. **3.** Życzyłbym sobie bowiem [raczej] przekleństwem być sam ja od — Pomazańca [w zamian] za — braci mych, — krewnych mych według ciała, **4.** którymi są Izraelici, których — usynowienie i — chwała i — przymierza i — ustanowienie Prawa i — służba i — obietnice, **5.** których — ojcowie, i z których [jest] Pomazaniec — według ciała, — będący nad wszystkimi, Bóg błogosławiony na — wieki, Amen!

Izrael w Bożym planie zbawienia

6. Nie więc zaś, że bezsilne — Słowo — Boga. Nie bowiem wszyscy — z Izraela, — Izraelem, **7.** ani nie, że są nasieniem Abrahama, wszyscy dziećmi, ale: Od Izaaka zostanie nazwane — nasienie. **8.** To jest, nie — dzieci — ciała tymi dziećmi — Boga, ale — dzieci — obietnicy liczą się za nasienie **9.** obietnicy, bowiem — słowo te: W — porze tej przyjdę i będzie — Sarze syn **10.** nie tylko zaś, ale i Rebeka z jednego łoża mająca, [z] Izaaka — ojca naszego, **11.** jeszcze nie bowiem [dzieci] zrodziwszy [się] ani uczyniwszy coś dobrego lub złego, aby — wedle wybrania przedstawienia spraw — Boga oczekiwałyby, **12.** nie z dzieł ale z [woli] Powołującego, powiedziano jej że: — większy będzie niewolnikiem — mniejszego, **13.** tak jak napisane jest: — Jakuba ukochałem, — zaś Ezawa zniechęciłem **14.** Cóż więc powiemy? Czy nieprawość od — Boga? Nie może stać się! **15.** — Mojżeszowi bowiem mówi: Zmiłuję

się [nad] którym — zmiłowałbym się, i zlituję się [nad] którym — zlitowałbym się, **16.** tedy więc nie [zależy to od] pragnącego ani — zabiegającego, ale [od] miłosierdzia Boga. **17.** Mówi bowiem — Pismo — Faraonowi, że: Ku temu to wzbudziłem cię, aby okazałbym na tobie — moc Mą, i aby zostałyby rozśławione — imię Me na całej — ziemi. **18.** Tedy więc któremu chce okazuje miłosierdzie, którego zaś zechce, zatwardza **19.** Powiesz mi więc: Dlaczego jeszcze oskarża? — Bowiem woli Jego, kto przeciwstawił się? **20.** O człowieku! Przeciwnie, ty kim jesteś, [że] odpowiadający przeciw — Bogu? Czy nie powie — uformowane [Temu] co uformował: Czemu mnie uczyniłeś tak? **21.** Czy nie posiada władzy — garncarz [nad] gliną, [by] z — tego ciasta uczynić — [jedno] do szacownego naczynie, — zaś [drugie] do hańbiącego? **22.** Jeśli zaś chcąc — Bóg ukazać — gniew i poznać — moc Jego, zniósłszy z wielką cierpliwością naczynia gniewu, przygotowanie do zniszczenia, **23.** i aby objawiłby — bogactwo — chwały Jego nad naczyniami zmiłowania, które przygotował wcześniej do chwały, **24.** które i powołał nas nie tylko z Judejczyków, ale i z narodów? **25.** Jak i u — Ozeasa mówi: Nazwę — nie lud Mój, ludem Moim i — nie ukochaną, ukochaną. **26.** i stanie się w — miejscu, gdzie powiedziano im: Nie ludem Mym wy, tam zostaną nazwani synami Boga żywego. **27.** Izajasz zaś woła za — Izraelem: Choćby byłaby — liczba — synów Izraela jak — piasek — morza, — [tylko] reszta będzie uratowana; **28.** Słowo bowiem spełniając i nie odwracając uczyni Pan na — ziemi. **29.** i jak przepowiedział Izajasz: Gdyby nie Pan Zastępów pozostawiłby nam nasienia, jak Sodoma — stalibyśmy się i jak Gomora — stalibyśmy się podobni. **30.** Co więc powiemy? Że narody — nie ścigające sprawiedliwości, pochwycili sprawiedliwość, sprawiedliwość zaś — z wiary; **31.** Izrael zaś ścigający Prawo, sprawiedliwości w Prawie nie doszedł. **32.** Dla czego? [Dlatego] , że nie z wiary, ale jakby z dzieł; uderzyli [o] kamień — potknięcia **33.** jak napisano: Oto kładę na Syjonie kamień potknięcia i skałę zgorszenia, i — wierzący w Niego nie będzie zawstydzony.

Rozdział 10

1. Bracia, — — pragnienie — mego serca i — błaganie do — Boga za nimi, dla [ich] ratunku. **2.** Świadczę bowiem im, że gorliwość Boga mają, ale nie według dokładnego poznania, **3.** ignorując bowiem — — Boga sprawiedliwość, a — własnej szukając, [aby] postawić, — sprawiedliwości — Boga nie podporządkowali się. **4.** Końcem bowiem Prawa, Pomazaniec, ku sprawiedliwości wszelkiemu — wierzącemu. **5.** Mojżesz bowiem pisze, [o] — sprawiedliwości — z Prawa, że przestrzegający [je] człowiek, żył będzie przez nie. **6.** — Zaś z wiary sprawiedliwość tak mówi: Nie powiedziałbyś w — sercu swoim: Kto wstąpi do — nieba? To jest, [aby] Pomazańca sprowadzić, **7.** lub: Kto zejdzie do — otchłani? To jest, [aby] Pomazańca z martwych wyprowadzić. **8.** Ale co mówi? Blisko ciebie — słowo jest, na — ustach twych i w — sercu twym, to jest — słowo — wiary, [które] głosimy. **9.** Gdyż jeśli wyznałbyś przez — usta twe: Panem Jezus, i uwierzyłbyś w — sercu twym, że — Bóg Jego wzbudził z martwych, będziesz uratowany. **10.** Sercem bowiem wierzy się dla sprawiedliwości, ustami zaś wyznaje się ku

ratunkowi. **11.** Mówi bowiem — Pismo: Każdy, — wierzący w Niego nie będzie zawstydzony. **12.** Nie bowiem jest rozróżnienie Judejczyka — i Hellena, — bowiem Ten Panem wszystkich, hojny dla wszystkich — wzywających Go. **13.** Każdy bowiem, który — wezywałby — imię Pana będzie uratowany. **14.** Jak więc wezwać [Tego] w którego nie uwierzyli? Jak zaś uwierzyć, [o którym] nie usłyszeli? Jak zaś usłyszą bez głoszącego? **15.** Jak zaś głosiliby, jeśli nie zostaliby wysłani? Tak jak napisane jest: Jak piękne — stopy — głoszących dobrą nowinę [o] dobrych. **16.** Ale nie wszyscy okazali posłuszeństwo — dobrej nowinie. Izajasz bowiem mówi: Panie, kto uwierzył — przesłaniu naszemu? **17.** Albowiem — wiara [jest] z usłyszenia [przesłania], — i to usłyszenia [przesłania] przez wypowiedź Pomazańca. **18.** Ale mówię: Czy nie usłyszeli? Przeciwnie: Do każdej — ziemi wyszedł — dźwięk ich, i do — kresów — zamieszkanego [świata] — słowa ich. **19.** Ale mówię: Czy Izrael nie zrozumiał? Pierwszy Mojżesz mówi: Ja pobudzę do zazdrości was przez nie naród, przez naród nierozumny doprowadzę do gniewu was. **20.** Izajasz zaś ośmiela się i mówi: Dałem znaleźć — Mnie nie szukającym, jawny stałem się — Mnie nie pytającym. **21.** Do zaś — Izraela mówi: Cały — dzień wyciągałem — ręce Me do ludu nieposłusznego i mówiącego przeciwko [Mnie].

Rozdział 11

Bóg nie odrzucił Izraela

1. Mówię więc: Czy odepchnął — Bóg — lud Jego? Nie stało się! I bowiem ja Izraelitą jestem, z nasienia Abrahama, plemienia Beniamina. **2.** Nie odepchnął — Bóg — ludu Jego, co uprzednio poznał. Czy nie widzieliście w Eliaszu co mówi — Pismo? Jak skarży się — Bogu przeciw — Izraelowi: **3.** Panie, — proroków Twych zabili, — ołtarze Twe zburzyli, a ja zostałem pozostawiony sam i szukają — duszy mej. **4.** Ale co mówi mu — wyroczenia? Zostawiłem sobie siedem tysięcy mężów, co nie zgięli kolana [dla] Baala. **5.** Tak więc i w — terażniejszym czasie pozostałość według wybrania łaski [o]stała się. **6.** Jeśli zaś łaską, już nie z dzieł, ponieważ [wówczas] łaska już nie staje się łaską. **7.** Cóż więc? [Czego] szuka Izrael, tego nie uzyskał, [jednak] zaś wybrani uzyskali, — zaś reszta została [dotknięta] zatwardziałością, **8.** tak jak napisane jest: Dał im — Bóg ducha odrętwienia, oczy [by] nie widzieć i uszy [by] nie usłyszeć, aż [do] dzisiaj dnia. **9.** A Dawid mówi: Niech stanie się — stół ich za sidła i za pułapkę i za przyczynę potknięcia i za zadośćuczynienie im, **10.** niech zostaną zaćmione — oczy ich [by] nie widzieć, a — grzbiet ich na zawsze zegnij. **11.** Mówię więc: Czy potknęli się, aby upadliby? Nie może stać się! Ale [w] ich upadku — zbawienie — narodów, ku — pobudzeniu do zazdrości ich. **12.** Jeśli zaś — upadek ich bogactwem świata, a — poniżenie ich bogactwem narodów, ileż więcej — doskonałość ich.

Porównanie do drzewa oliwnego i jego gałęzi

13. Wam zaś mówię, — narodom: Na ile — więc jestem ja narodów wysłannikiem, — służbę mą chwałę, **14.** jeśli jakoś pobudziłbym do zazdrości moich [według] ciała i zbawiłbym któryś z nich. **15.** Jeśli

bowiem — odrzucenie ich, pojednaniem świata, czym [będzie ich] przyjęcie, jeśli nie ożycie z martwych?
16. Jeśli zaś — pierwocina święta, i — ciasto, a jeśli — korzeń święty, i — gałęzie. **17.** Jeśli zaś jakieś — gałęzie zostały odłamane, ty zaś dziką oliwką będąc wszczepionym w nich i współuczestnikiem — korzenia — tłustości — oliwnego stałeś się, **18.** nie chełp się [nad] gałęzie. Jeśli zaś chełpisz się, nie ty — korzeń niesiesz, ale — korzeń ciebie. **19.** Powiesz więc: Zostały odłamane gałęzie, abym ja mógł być wszczepiony. **20.** Dobrze: [z] niewiary zostały odłamane, ty zaś [przez] wiarę stanąłeś. Nie wysoko myśl [o sobie], ale się bój. **21.** Jeśli bowiem — Bóg — według natury gałęzi nie oszczędził, ani ciebie oszczędzi. **22.** Zobacz więc dobroć i surowość Boga. Względem — tych upadających surowość, względem zaś ciebie dobroć Boga, jeśli pozostaniesz [w tej] dobroci, w przeciwnym razie i ty zostałbyś odcięty. **23.** I owi zaś, jeśli nie pozostawiać będą w — niewierze, zostaną wszczepieni, mocą bowiem jest — Bóg ponownie wszczepić ich. **24.** Jeśli bowiem ty, z [tego] według natury zostałeś wycięty [z] dzikiego drzewa oliwnego i wbrew naturze zostałeś wszczepiony w dobre drzewo oliwne, [o] ile więcej ci — według natury zostaną wszczepieni [we] własne drzewo oliwne. **25.** Nie bowiem chcę was [trzymać] w niewiedzy, bracia, — tajemnicy tej, abyście nie byli w sobie samych nieroztropni, gdyż zatwardziałość na część — Izraela stała się aż do kiedy — wypełnienie — narodów weszłoby, **26.** i tak cały Izrael będzie uratowany, jak napisano: Przybędzie z Syjonu — Wybawiciel, odwróci bezbożność od Jakuba. **27.** I te im — ode Mnie przymierze, kiedy zabrałbym — grzechy ich. **28.** Według — — dobrej nowiny, [są] nienawistnymi — [ze względu na] was —, według zaś — wybrania, ukochanymi z powodu — ojców; **29.** nieżałowanymi bowiem — dary łaski i — powołanie — Boga. **30.** Tak jak bowiem wy, kiedyś byliście nieposłuszni [względem] Boga, teraz zaś doznajecie litości [z powodu] tych nieposłusznych, **31.** tak i ci teraz będąc nieposłusznymi, —[gdy] waszym [udziałem jest] miłosierdzie —, aby i oni [teraz] doznaliby litości. **32.** Zamknął razem bowiem — Bóg — wszystkich w nieposłuszeństwie, aby — wszystkim okazać litość. **33.** O głębio bogactwa i mądrości i poznania Boga: jak niepojęte są — wyroki Jego i niewyśledzone — drogi Jego. **34.** Kto bowiem zrozumiał umysł Pana? — Kto doradcą Jego stał się? **35.** — kto pierwszy dał Jemu, a będzie odpłacone mu? **36.** Gdyż z Niego i przez Niego i ku Niemu — wszystko. Jemu — chwała na — wieki, Amen!

Rozdział 12

PARENEZA - ŻYCIE W CHRYSTUSIE NA CO DZIEN

Duchowa służba

1. Wzywam więc was, bracia, dla — miłosierdzia — Boga, [by] postawić — ciała wasze [jako] ofiarę żywą, świętą, bardzo podobającą się — Bogu, — rozumną służbę waszą. **2.** A nie dostosowujcie się do schematu — wieku tego, ale dajcie się przemienić — odnowieniem — umysłu, ku — badaniu waszemu, co [jest] wolą — Boga, — dobrą i bardzo podobającą się i doskonałą.

Pokora i miłość we wspólnocie

3. Mówię bowiem przez — łaskę — daną mi, każdemu — będącemu wśród was, nie myśleć o sobie wyżej niż — trzeba myśleć, ale myśleć ku — zachowaniu rozsądku, każdemu jak — Bóg odmierzył miarę wiary. **4.** Tak jak bowiem w jednym ciele wiele członków mamy, [te] zaś członki wszystkie nie [tę] samą mają funkcję, **5.** tak — liczni, jednym ciałem jesteśmy w Pomazańcu, — zaś według jednego siebie nawzajem członkami. **6.** Mając zaś dary łaski według — łaski — danej nam, różne: jeśli prorokowanie, według — analogii — wiary, **7.** czy to służbę, w — służbie, czy to — nauczający, w — nauce, **8.** czy to — zachęcający, w — zachęcaniu, — rozdający w obfitości, — stawiany na czele w gorliwości, — miłosierny w radosnej gotowości. **9.** — Miłość nieobłudna. Czujący odrazę [do] złego, Ignący [do] dobra; **10.** — braterską miłością ku sobie nawzajem czule kochający, — szacunkiem siebie nawzajem wyprzedzający, **11.** [z] gorliwością, nie leniwi, — duchem żarliwi, — Panu służący, **12.** [w] nadziei radujący się, [w] ucisku wytrwali, [w] w modlitwie nieustający, **13.** [w] potrzebach — świętych mający udział, [w] gościnności ścigający się.

Miłość do wszystkich ludzi, nawet do nieprzyjaciół

14. Błogosławcie — prześladowających [was], błogosławcie a nie przeklinajcie. **15.** Radujcie się z radującymi się, płaczcie z płaczącymi. **16.** — Sami o sobie nawzajem myśląc, nie — wysoko myśląc, ale [do] uniżonych dostosowując się. Nie stawajcie się mądrzy przed samymi sobą. **17.** Nikomu złem za zło [nie] oddawajcie; myśląc zawczasu [co] dobre wobec wszystkich ludzi. **18.** Jeśli możliwe, — ze [strony] waszej, ze wszystkimi ludźmi bądźcie w pokoju. **19.** Nie siebie samych mszcząc, ukochani, ale dajcie miejsce — gniewowi; napisane jest bowiem: Mnie pomsta, Ja odpłacę, — mówi Pan. **20.** Ale: jeśli byłby głodny — wróg twój, karm go; jeśli pragnąłby, daj pić mu; to bowiem czyniąc, węgle ognia będziesz sypać na — głowę jego. **21.** Nie daj się zwyciężać przez — zło, ale zwyciężaj przez — dobro, — zło.

Rozdział 13

Chrześcijanin a władza świecka

1. Każda dusza władzom zwierzchnim niech będzie podporządkowana. Nie bowiem jest władza, jeśli nie od Boga, — zaś będące od Boga wyznaczone są. **2.** Dlatego — przeciwstawiający się — władzy, ten — Boga rozporządzeniu opiera się; — zaś opierający się sobie samemu sąd wezmą. **3.** — Bowiem przywódcy nie są bojaźnią — dobremu dziełu, ale — złemu. Chcesz zaś nie bać się — władzy? — Dobro czyni, a otrzymasz pochwałę od niej; **4.** Boga bowiem sługą jest tobie ku — dobremu. Jeśli zaś — zło czynisz, bój się; nie bowiem bez przyczyny — miecz nosi; Boga bowiem sługą jest, karzący w gniewie — — zło popełniającego. **5.** Dlatego koniecznością [jest] podporządkować się, nie jedynie dla — gniewu, ale i dla — sumienia. **6.** Dla tego bowiem i daniny spełniacie; urzędnikami bowiem Boga są ku temu [by]

to ustawicznie pilnowali. **7.** Oddawajcie wszystkim te należności: — temu daninę to daninę, — temu podatek to podatek, — temu bojaźń to bojaźń, — temu szacunek to szacunek. **8.** Nikomu nic [nie] bądźcie winni, jeśli nie — wzajemną miłość; — bowiem kochający — drugiego, Prawo wypełnił. **9.** Te bowiem: Nie będziesz cudzołożyć, Nie będziesz zabijać, Nie będziesz kraść, Nie będziesz pożądać, i jeśli jakies inne przykazanie, w — słowie tym streszczają się, w tym: Będziesz kochać — bliźniego twego jak siebie samego. **10.** — Miłość — bliźniemu zła nie czyni; wypełnieniem więc Prawa — miłość.

Wezwanie do świętego życia w obliczu zbliżającego się dnia zbawienia

11. I ten znając — czas, że godzina już wasza ze snu obudzić się; teraz bowiem bliżej nasze — zbawienie, niż gdy uwierzyliśmy. **12.** — Noc posunęła się, — zaś dzień przychodzi. Odrzucmy zatem — dzieła — ciemności, przywdziejmy zaś — pancerz — światła. **13.** Jak w dzień, przyzwoicie chodźcie, nie [w] biesiadach i pijaństwach, nie [w] rozpustach i rozwiązłości, nie [w] sporach i zazdrości; **14.** ale przywdziejcie [raczej] Pana Jezusa Pomazańca, i [o] ciała troski nie czyńcie [starań] ku pożądlivosti.

Rozdział 14

Zachęta do respektowania różnic poglądów w kwestiach sumienia

1. — Zaś słabego [w] wierze przygarniajcie, nie ku poróżniającemu osądzeniu kwestii sumienia. **2.** Jeden — wierzy, [że można] zjeść wszystko, — zaś słaby jarzyny je. **3.** — Jedzący — nie jedzącego [niech] nie pogardza, — zaś nie jedzący — jedzącego [niech] nie osądza, — Bóg bowiem go przygarnął. **4.** Ty kim jesteś, — sądząc cudzego domownika? [Przed] własnym panem stoi lub upada; ostatek zaś, jest mocny bowiem — Pan postawić go. **5.** Jeden — bowiem sądzi [że jest] dzień ponad dniem, ten zaś sądzi, [że] każdy dzień [znaczy tyle samo]; każdy we — własnym umyśle niech dopełni miary. **6.** — Myślący [o] dniu, Panu myśli; a — jedzący Panu je, dziękuje bowiem — Bogu; a — nie jedzący Panu nie je, i dziękuje — Bogu. **7.** Nikt bowiem [z] nas samemu sobie [nie] żyje, i nikt samemu sobie [nie] umiera; **8.** jeśli — bowiem żyjemy, — Panu żyjemy, jeśli — umieralibyśmy, — Panu umieralibyśmy. Jeśli — więc żylibyśmy, jeśli [też] umieralibyśmy, — Pana jesteśmy. **9.** Ku temu bowiem Pomazaniec umarł i ożył, aby i [nad] martwymi i żyjącymi zapanowałby. **10.** Ty zaś czemu sądzisz — brata twego? Lub i ty, czemu pogardzasz — bratem twym? Wszyscy bowiem staniemy przed — trybunałem — Boga. **11.** Napisane jest bowiem: [Jako] żyję Ja, mówi Pan, że [dla] Mnie zegniesz się wszelkie kolano, i każdy język wyzna — Boga. **12.** Zatem [więc] każdy [z] nas za siebie samego słowo da [— Bogu].

Zastosowanie prawa miłości w kwestiach spornych

13. Już więc [nie] siebie nawzajem sądźmy; ale — sądźcie raczej, — nie kłaść potknięcia — bratu lub zgorszenia. **14.** Wiem i przekonany będąc w Panu Jezusie, że nic [nie jest] nieczyste przez siebie samo; jeśli nie — poczytującym sobie [za] coś nieczystego jest, owym [jest] nieczyste. **15.** Jeśli bowiem przez

jedzenie — brat twój jest zasmucany, już nie według miłość postępujesz. Nie — pokarmem twoim owego niszczy, za którego Pomazaniec umarł. **16.** [Niech] nie [będzie] obrzucane obelgą więc wasze — dobro. **17.** Nie bowiem jest — królestwo — Boga jedzeniem i napojem, ale sprawiedliwością i pokojem i radością w Duchu Świętym; **18.** — bowiem w tym służący — Pomazańcowi, bardzo podobają się — Bogu i przyjemni [są] — ludziom. **19.** Zatem więc — [do tego] pokoju dążmy i — [temu co służy] zbudowaniu — ku sobie nawzajem. **20.** Nie z powodu jedzenia obalaj — dzieło — Boga. Wszystko [jest] czyste, ale złe [dla] człowieka, [tego] przez potknięcie się jedzącego. **21.** Dobrze — nie jeść mięsa, ani pić wina, ani w czym — brat twój potknąłby się. **22.** Ty wiare, [którą] masz według samego siebie, miej przed — Bogiem. Szczęśliwy — nie sądzący samego siebie, w czym po zbadaniu uznaje. **23.** — Zaś robiący różnicę sobie, jeśli zjadłby, jest sądzony, gdyż nie z wiary; wszystko zaś [co] nie z wiary, grzechem jest.

Rozdział 15

Jezus Chrystus - wzór w służbie współbraciom

1. Winni jesteśmy zaś my — mocni, — niemoce — niemocnych nosić, a nie samym sobie przypodobywać się. **2.** Każdy z nas — bliźniemu niech przypodoba się dla — dobra, ku zbudowaniu. **3.** I bowiem — Pomazaniec nie sobie samemu przypodobywał się, ale jak napisano: — zniewagi — znieważających Ciebie spadły na Mnie. **4.** Cokolwiek bowiem wcześniej napisano, ku — naszej nauce zostało napisane, aby przez — wytrwałość i przez — pociechę — pism, — nadzieję mielibyśmy. **5.** — Zaś Bóg — wytrwałości i — pociechy, [niech] da wam — ją, [abyście] myśleli o sobie nawzajem według Pomazańca Jezusa, **6.** abyście jednomyślnie w jednych ustach uwielbiali — Boga i Ojca — Pana naszego Jezusa Pomazańca. **7.** Dlatego zaakceptujcie siebie nawzajem, jak i — Pomazaniec zaakceptował nas, ku chwale — Boga. **8.** Mówię bowiem, Pomazaniec sługą stał się obrzezania dla prawdy Boga, ku — potwierdzeniu — obietnicy — ojców, **9.** — zaś narody za miłosierdzie wysławiały — Boga, jak napisano: Dla tego wyznam Ciebie wśród narodów i — imieniu Twemu będę śpiewał, **10.** i znów mówi: Radujcie się narody z — ludem Jego, **11.** i znów: Chwalcie wszystkie — narody, — Pana, i wychwalajcie Go wszystkie — ludy, **12.** i znów Izajasz mówi: Stanie się — korzeń — Jessego, i — ustanowiony [by] rządzić narodami; na Nim narody opierać będą nadzieję. **13.** — Zaś Bóg — nadziei [niech] wypełni was wszystkich radością i pokojem w — wierze, ku — obfitowaniu waszemu w — nadziei w mocy Ducha Świętego.

Cele służby apostoelskiej

14. Przekonany będąc zaś, bracia moi, i sam ja, co do was, że i wy pełni jesteście dobroci, wypełnieni wszelkim — poznaniem, mogący i siebie nawzajem pouczać. **15.** Odważniej zaś napisałem wam po części, jako przypominający wam, przez — łaskę — daną mi od — Boga, **16.** abym — był ja publicznym

sługą Pomazańca Jezusa względem — narodów, w świętej służbie — dobrej nowiny — Boga, aby stała się — ofiara — narodów dobrze przyjęta, uświęcona w Duchu Świętym. **17.** Mam więc — chlubę w Pomazańcu Jezusie — względem — Boga; **18.** nie bowiem odważę się coś mówić, czego nie sprawiłby Pomazaniec przeze mnie ku posłuszeństwu narodów, [zarówno] słowem [jak] i czynem, **19.** w mocy znaków i cudów, w mocy Ducha Świętego; dlatego ma [służba rozciąga się] od Jeruzalem i wokoło aż do — Ilirii, [aby] dopełnić [głoszenia] — dobrej nowiny — Pomazańca, **20.** tak zaś poczytując za punkt honoru, [by] głosić dobrą nowinę nie gdzie został wymieniony Pomazaniec, aby nie na cudzym fundamencie budowałbym, **21.** ale jak napisane jest: Zobaczą co nie zostało oznajmione o Nim, i [którzy] nie słyszeli, rozumieją.

Plan służby na przyszłość

22. Dlatego i doznawałem przeszkód — licznych — przychodząc do was; **23.** teraz zaś więcej już nie miejsce mający w — regionie tym, pragnienie zaś mając — przychodząc do was od wielu lat, **24.** kiedy — poszedłbym ku — Hiszpanii; mam nadzieję bowiem przechodząc oglądać was i przez was zostać wyprawionym tam, jeśli wami najpierw po części zostałbym nasycony. **25.** — teraz zaś idę ku Jeruzalem, służąc — świętym. **26.** Uznały za dobre bowiem Macedonia i Achaja wspólnotę pewną uczynić ku — biednym [spośród] świętych — w Jeruzalem. **27.** Uznały za dobre bowiem, a dłużnikami są ich; jeśli bowiem [w] duchowych ich stali się współnikami — narody, winni i w — cielesnych usłużyć im. **28.** To więc wypełniwszy, i opieczętowawszy im — owoc ten, odejdę przez was ku Hiszpanii; **29.** wiem zaś, że przychodząc do was, w wypełnieniu błogosławieństwa Pomazańca przyjdę. **30.** Wzywam zaś was, bracia, przez — Pana naszego Jezusa Pomazańca i dla — miłości — Ducha, współwalczcie [ze] mną w — modlitwach za mnie do — Boga, **31.** aby zostałbym wyciągnięty od — nieposłusznych wierze w — Judei i [aby] służba moja — w Jeruzalem godną przyjęcia — świętym stała się, **32.** aby w radości przyszedłszy do was dla woli Boga odpocząłbym razem z wami. **33.** — Zaś Bóg — pokoju z wszystkimi wami; Amen.

Rozdział 16

Pozdrowienia

1. Polecam zaś wam Febę — siostrę naszą, będącą diakonem — zgromadzenia — w Kenchrach, **2.** aby ją przyjęlibyście w Panu w sposób godny — świętych, i stanęlibyście [przy] niej, w jakiej — was potrzebowałyby sprawie, i bowiem ona patronką licznych stała się i mnie samemu. **3.** Pozdrówcie Pryskę i Akwilę, — współpracowników mych w Pomazańcu Jezusie, **4.** którzy za — duszę moją — swojego karku nadstawiali, którym nie ja jedyny dziękuję, ale i wszystkie — zgromadzenia [z] narodów, **5.** i [to] w domu ich zgromadzenie. Pozdrówcie Epeneta, — umiłowanego mego, który jest pierwociną — Azji dla Pomazańca. **6.** Pozdrówcie Marię, która wiele utrudziła się dla was. **7.** Pozdrówcie Andronika i Junię — współpracowników moich i współwięźniów moich, którzy są wybitni wśród — wysłanników, —

i przede mną zaistnieli w Pomazańcu. **8.** Pozdrówcie Ampliata, — umiłowanego mojego w Panu. **9.** Pozdrówcie Urbana, — współpracownika naszego w Pomazańcu i Stachysa — umiłowanego mego. **10.** Pozdrówcie Apellesa, — wypróbowanego w Pomazańcu. Pozdrówcie [tych] z [domu] Arystobula. **11.** Pozdrówcie Herodiona, — rodaka mego. Pozdrówcie [tych] z [domu] Narcyza, — będących w Panu. **12.** Pozdrówcie Tryfenę i Tryfozę, — trudziły się w Panu. Pozdrówcie Persydę — umiłowaną, która wiele utrudziła się w Panu. **13.** Pozdrówcie Rufusa, — wybranego w Panu i — matkę jego i moją. **14.** Pozdrówcie Asynkryta, Flegonta, Hermesa, Patroba, Hermasa, i [tych] z nimi braci. **15.** Pozdrówcie Filologa i Julię, Nereusza i — siostrę jego, i Olimpasa, i [tych] z nimi wszystkich świętych. **16.** Pozdrówcie siebie nawzajem w pocałunku świętym. Pozdrawiają was — zgromadzenia wszystkie — Pomazańca.

Wzwanie do czujności

17. Wzywam zaś was, bracia, [by] baczyć [na tych] [którzy] podziały i — zgorszenia przeciw — nauce, której wy nauczyliście się — czyniących, i odwróćcie się od nich; **18.** ci bowiem tacy — Pana naszego Pomazańca nie [są] niewolnikami, ale — własnego ich brzucha, a przez [pozornie] miła słowa i błogosławieństwa, zwodzą — serca — niewinnych. **19.** — Bowiem wasze posłuszeństwo do wszystkich doszło; przez was więc raduję się, chcę zaś, [abyście] wy mądrymi byli ku — dobremu, czyści zaś względem — zła. **20.** — Zaś Bóg — pokoju zetrze — Szatana pod — stopami waszymi w krótcie. — Łaska — Pana naszego Jezusa z wami. **21.** Pozdrawia was Tymoteusz — współpracownik mój, i Lucjusz i Jazon i Sozypater, — rodacy moi. **22.** Pozdrawiam was ja, Tercjusz, — piszący [ten] list w Panu. **23.** Pozdrawia was Gajus, — goszczący mnie i całe — zgromadzenie. Pozdrawia was Erast — zarządca — miasta i Kwartus, — brat. **24.** [— Łaska — Pana naszego Jezusa Pomazańca z wszystkimi wami, Amen.]

Hymn pochwalny

25. [Temu] zaś który jest w stanie was utwierdzić według — dobrej nowiny mej i — ogłaszania Jezusa Pomazańca, według objawienia tajemnicy, czasy wieczne okrytej milczeniem, **26.** uwidocznionej zaś teraz przez — pisma prorocze według nakazu — wiecznego Boga, ku posłuszeństwu wiary we wszystkich — narodach, rozpoznana, **27.** jednemu mądrymu Bogu, przez Jezusa Pomazańca, — — chwala na — wieki — wieków, Amen. [Do Rzymian napisane z Koryntu przez Febę — służebnicę — w Kenchrach, zgromadzeniu.]